

Inta Klāsone
E- Kulturoloģija
Indivīds un sabiedrība: Reklāma I

Materiāls izstrādāts

ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība”
prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes”
pasākuma 1.2.1. „Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība”
aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana”
apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu
kompetences paaugstināšana”

Latvijas Universitātes realizētā projekta
„Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīzglītojošo mācību priekšmetu pedagogu
kompetences paaugstināšana”

(Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003,
LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai.

Rīga, 2010

Panākumu atslēga ir spēja pacelties pāri ikdienas troksnim.

Jo skaļāk mēs kliežam, jo labāk mēs spēsim šo troksni pārkliegt.

To zina katrs tirgus pārdevējs, un, protams, to labi apzinās arī masu mediju darbinieki.

Reklāma

pārliecināt vai rosināt cilvēkus patērēt
noteiktu produktu, pakalpojumu,
popularizēt kādu ideju vai indivīdu.

Vārds **reklāma** (no latīņu: *reclamare* - skaļi saukt, izkliegt) ir materiāls, kura pamatmērķis ir pārliecināt vai rosināt cilvēkus patērēt noteiktu produktu, pakalpojumu, popularizēt kādu ideju vai individu.

Ziņu informācijas izplatīšana: informācijas izplatīšanas pasākumu kopums.

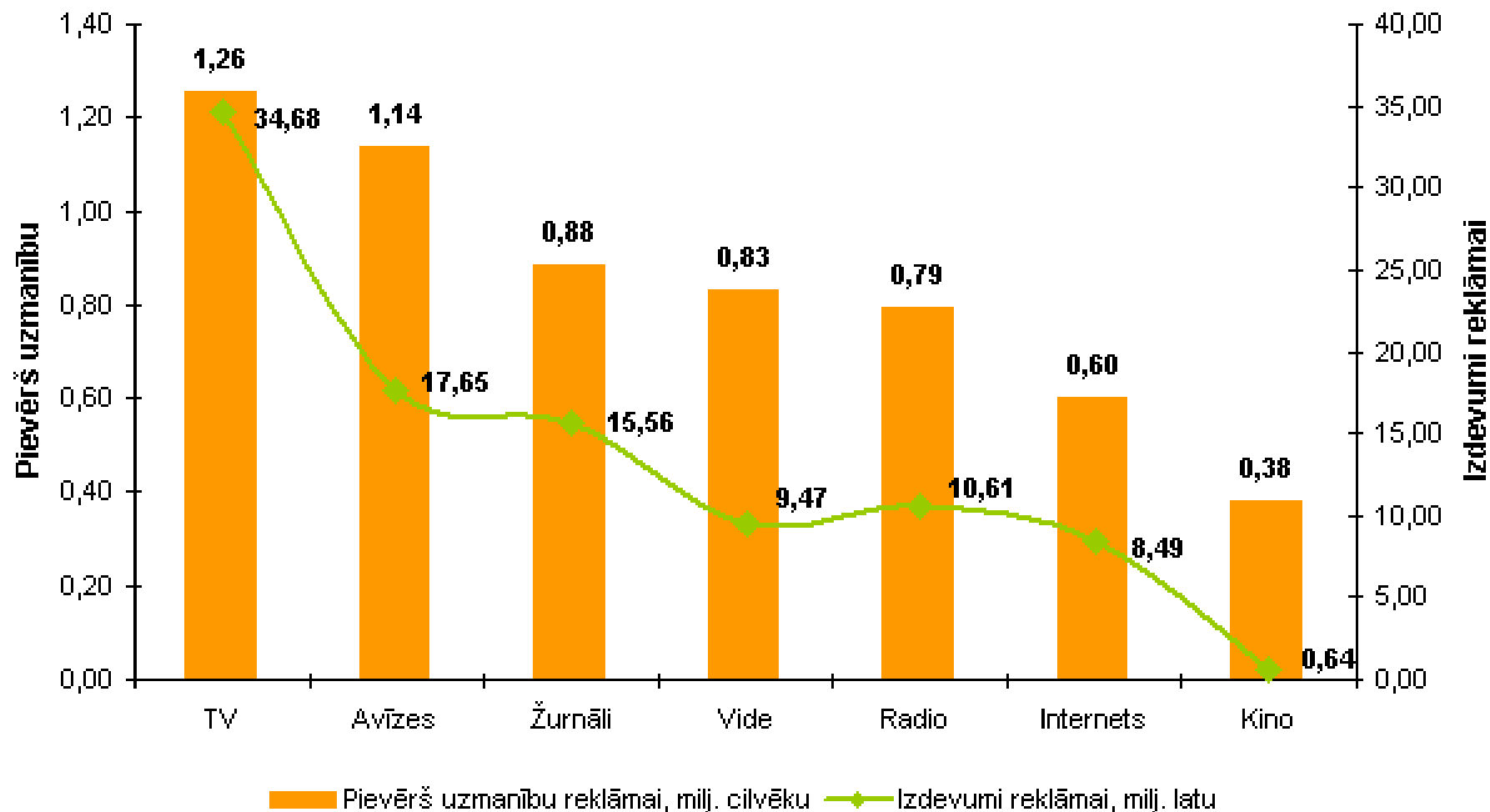
Uzraksti, plakāti, radio paziņojumi, sludinājumi, video- vai kino sižeti, kā arī īpaši pasākumi (prezentācija, degustācija u.c.), kuru nolūks ir piesaistīt uzmanību, radīt interesi, popularizēt (ko), lai palielinātu pieprasījumu (pēc tā) un gūtu peļņu; (Svešvārdu vārdnīca, 2007.)

Reklāma

Ziņu informācijas izplatīšana:
informācijas izplatīšanas
pasākumu kopums.

Uzmanības pievēršana reklāmu veidiem un reklāmdevēju izdevumi tiem

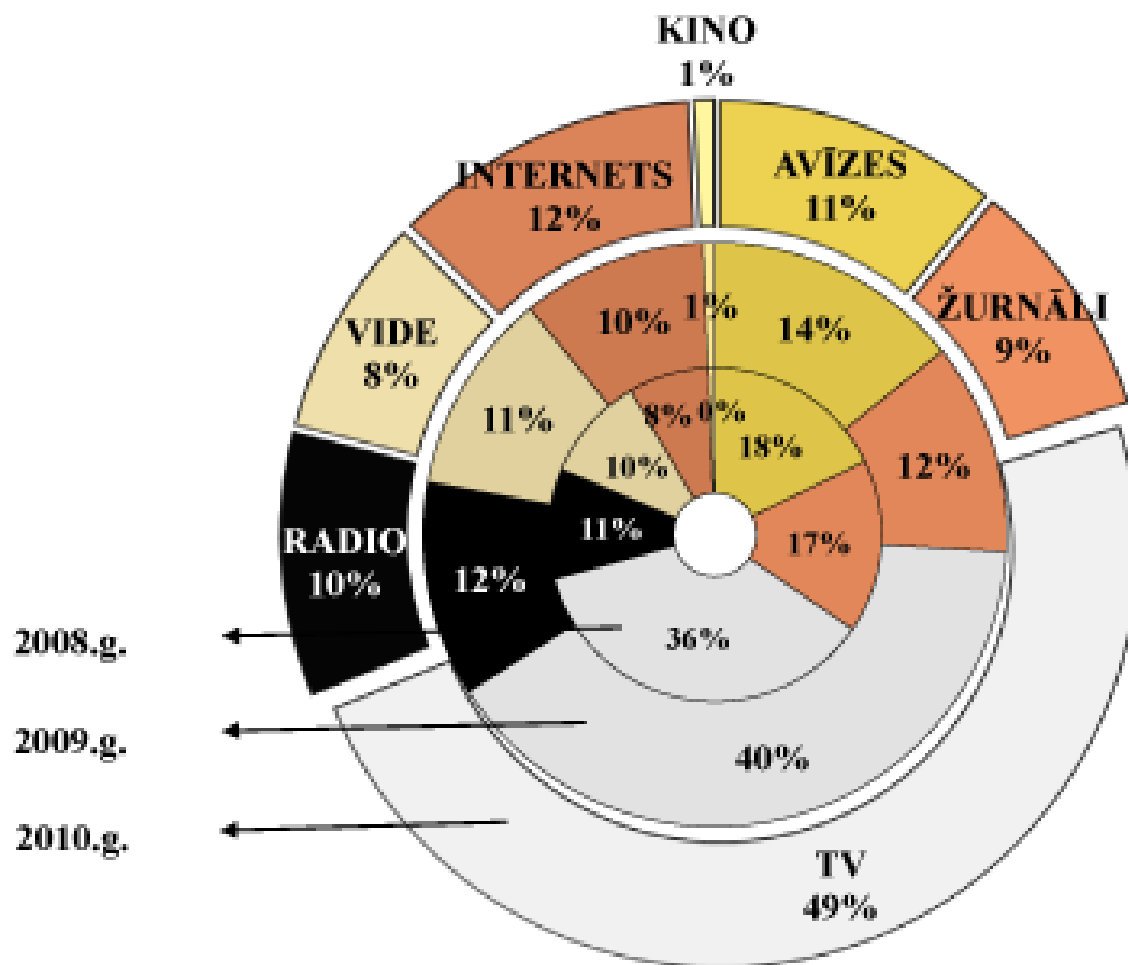
Dati: TNS Atlas™, Rudens 2008 (04.08.2008-26.10.2008),

Latvijas iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 74 gadiem aptauja, n=1.171 iedzīvotājs.

Dati par reklāmas veidu apjomu: LRA

Mediji veido daļu mūsu dienas, vairāki domā, ka mediji ir bīstams spēks, kas kultūru un sabiedrību veido tā, kā to nespēj ne reliģija, ne politika.

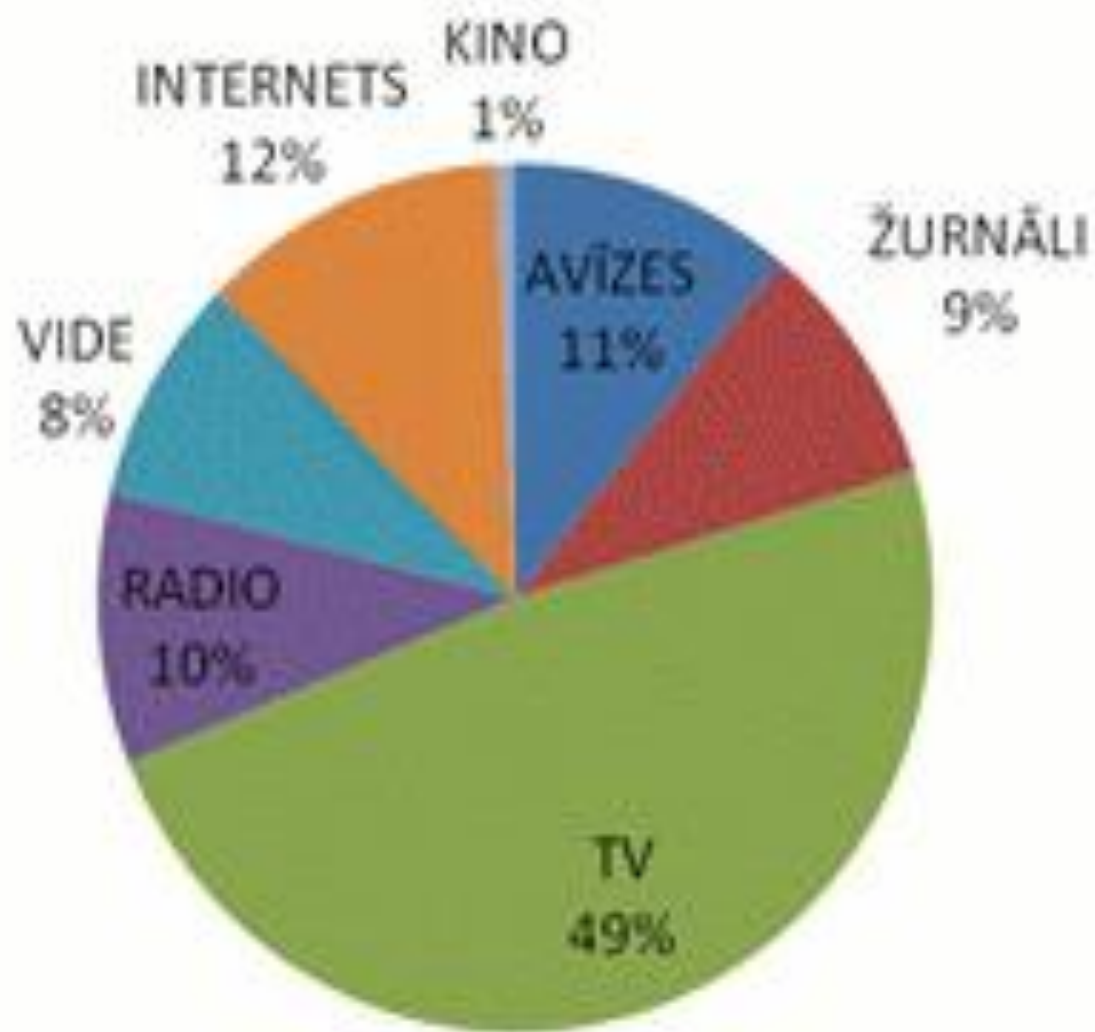
Mediju reklāmas tirgus % sadalījums 2008., 2009., 2010. gadā

*Avots: LRA

Reklāmas mērķis -panākt, lai masas cilvēks izdara noteiktu izvēli, iegūst pārliecību, ka izvēle ir izdarīta par pašu labāko preci un to ikviens ir izdarījis pats.

2010.gada 1.pusgads

Reklāmas uzdevums ir radīt pieprasījumu pēc kādas preces, tāpēc reklamām raksturīga produkta pozitīvo īpašību izcelšana vai pārspilēšana un negatīvo īpašību noklusēšana.

Reklāmas bieži sastopamas masu saziņas līdzekļos

TV reklāmas tirgus ir palicis nemainīgs,

vismazākais kritums ir interneta reklāmas tirgum -5 %, tam ar samērā vienādu kritumu seko kino reklāmas apjomi -7 %.

Lielāko kritumu piedzīvojis vides reklāmas tirgus – 38 %, avīzes -36 %, žurnāli -35 % un radio -30 %.

Reklāmas veidošanās ir saistāma ar gadsimtu gaitu un jauniem izgudrojumiem

- Divdesmitais gadsimts bija izgudrojumu laikmets.
- Šajā gadsimtā arī attīstījās jaunas tehnoloģijas, medicīna un zinātne.
- 20.gadsimtā parādījās tik daudz revolucionāru ideju un tehnoloģiju, kādas neparādījās pa pārējiem gadsimtiem kopā ņemot.
- 20.gadsimts uzsākās ar lidmašīnu attīstību, automašīnu masveida ražošanu, radio parādīšanos. Un šīs lietas visus pārsteidza.
- Viss jaunais, ātri vien izplatījās pa visu pasauli. Un daudzas cilvēku ikdienišķās lietas tika ievērojami uzlabotas.
- Taču bija arī idejas un izgudrojumi, kuriem nebija tik lieli panākumi.

Reklāmas veidošanās ir saistāma ar gadsimtu gaitu un jauniem izgudrojumiem

- Lai nebūtu katru rīzi pēc meikapa uzlikšana un pēkšņas vēlmes nomazgāties, viss no jauna jādara, tad šis izgudrojums nosedza visu galvu lai nomazgātos, neizsmērēti meikapu un neizjauktu jau sagatavotu frizūru.

Reklāmas veidošanās ir saistāma ar gadsimtu gaitu un jauniem izgudrojumiem

- Zeķes un zeķubikses sievietēm parādījās tikai 20. gadsimtā, kad viņām bija ļauts parādīt savas kājas plašākai sabiedrībai. Zeķubikses bija nepieciešamas, lai sievietei būtu silti un būtu iespējams uzvilkt īsākus svārkus un kleitas.
- Jaunās zeķubikses kļuva par modes lietu, par to laiku *must have*.

Reklāmas veidošanās ir saistāma ar gadsimtu gaitu un jauniem izgudrojumiem

“Ford” reklāma, 1955. gads

The New 4-Cylinder Wyvern

outstanding economy with unusually good performance

Even better value than before is the enthusiastic demand that greets this newest Wyvern!

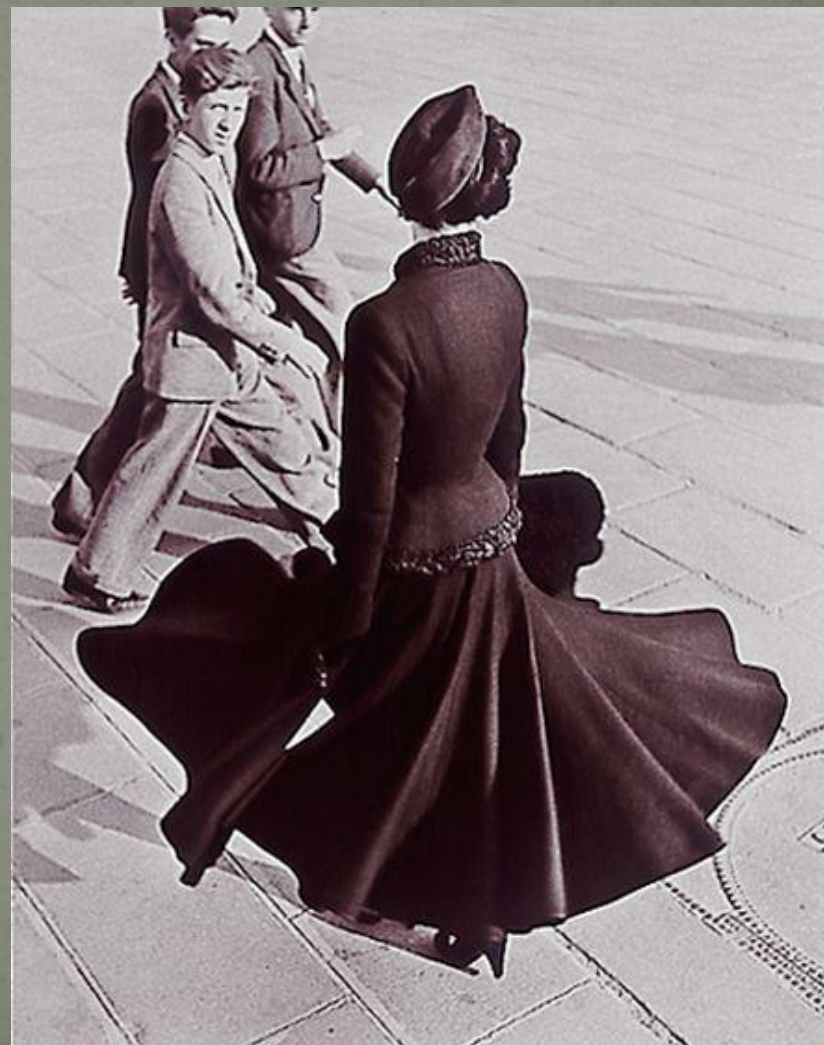
New sleek lines with lowered bonnet and wider, rounder radiator grille, massive new bumpers, re-styled upholstery, radiant new colour schemes.

But there's more to this new Wyvern than enhanced good looks. There's an impressive list of

engineering advances to make it even sweeter and more reliable in running - even smoother to handle.

For luxury at low cost the Wyvern leads its class. In low first cost, low running cost and low upkeep cost, the Wyvern offers better value than ever.

Reklāmas veidošanās ir saistāma ar gadsimtu gaitu un jauniem izgudrojumiem

Reklāmas veidošanās ir saistāma ar gadsimtu gaitu un supermārketu veidošanos. Tika celti milzīgi pašapkalpošanās universālveikali – supermārketi un hipermārketi .

Supermārketu apmeklēšana kļuva par iecienītu brīvā laika pavadīšanas iespēju. Šie supermārketu apmeklējumi kļuva līdzvērtīgi teātra un koncertu apmeklējumiem – ilgstošas pastaigas pa tiem, vērotu, izzinātu, apspriestos.

Reklāmas veidošanās ir saistāma ar gadsimtu gaitu un supermārketu veidošanos

Reklāmas veidošanās ir saistāma ar gadsimtu gaitu un supermārketu veidošanos

- 1942. gadā okupētajā Latvijas teritorijā tika izplatīti plakāti, kuros bija redzama sieviete tautastērpā ar bērnu uz rokām, kas mudināja:
„Sievietes gods – tautas gods.
Nākamās latviešu paaudzes par dzīvību pateiksies tev.”

Reāli Padomju Savienības (pa labi) un nacistiskās Vācijas (pa kreisi) propogandas plakāti.

20. Gadsimta 50. – 60. gadu reklāma

**WEIRD AND MONSTER FANS
SOMETHING NEW!!**

IT'S MONSTERIFIC! IT'S POP ART!
These impressive photocopied reproductions are the personal creations of famous horror-fantasy artist and cartoonist Matt Fox whose work has appeared in the Marvel Comics Group, PLANET STORIES, WEIRD TALES and many other magazines.

DEMONS OR BANSHEES?
See *ASTONISHING*
MONSTERS
THAT WILL GLOW IN THE DARK
(in weird green light)

Yes, they come horribly alive in the dark in Monsterama! They'll glow at you in Spookdraculer weird green light! Bring friends (or "others") into a pitch-black room - Then watch their reaction when they meet the Monsters From The Wall!!

..... A LOT OF FUN, SHOCK AND SURPRISE

Each monsterpiece is \$1.98 (plus 25c for post & handling). Save charges by ordering 2 for only \$3.98 plus only 25c for all postage and handling. (Please state if you want the Demons or Banshees when ordering only one.) Mail checks, cash or money orders to:
GOTHIC CASTLE - Box 43 - Hudson Hts. - North Bergen, N. J. 07048

CustomGenius.com

SPOOK HAND

Attach to any door → BATHROOM CLOTHES CLOSET PANTRY
BEDROOM ENTRANCE DOOR ETC ALSO

Weird! Astonishing! Great for a million laughs! Flesh-colored plastic hand attaches to any door, appliance, cabinet, table-top, car-trunk, etc. Everyone will wonder "who got trapped inside". Sensational eerie effect!

CustomGenius.com **ONLY \$1.50**

20. Gadsimta 50., 60. 70. gadu reklāma

BECCA

**BANG BANG
XAVIER CUGAT
AND HIS ORCHESTRA**

Including:
THE PHOENIX LOVE THEME (SEND FIVE)

THESE RECORDS ARE MADE FOR MALAYA

BANG BANG
OPEN UP YOUR EYES
CALL ME

THEME FROM "ZORBA THE GREEK"

CustomGenius.com

THE BEATLES—famous Rock 'n' Roll quartet, with the #1 and #2 Record Hits of the nation "I Want To Hold Your Hand" and "She Loves You"

THIS IS IT!
**THE AUTHENTIC
BEATLE WIGS**
by LOWELL

(as advertised on WMCA)

NOT A COPY! THE REAL THING as licensed to Lowell to produce the mad-fad haircuts of the Beatles, the new singing sensation that's taking the country by storm!

DIG THIS NEW COOL PARTY FAD. IT'S A GAS! BRUSH IT, COMB IT! SIDEBARDS, FRINGE, LONG NECK—THE LOT! SWING, MAN, SWING... DON THE WIG QUICK AS A FLASH, IN BROWN OR BLACK ACRIAN, ELASTICIZED FRONT! FITS EVERYONE! ORDER NOW!

MAIL ORDERS ONLY! SEND CHECK OR M.O. FOR THE TOTAL OF **\$3.50** TO:
D and K Novelty
Box #3989, Grand Central Station, N.Y. 17, N.Y.

only **2⁹⁹**
Plus 51c for shipping, handling and sales tax

PLEASE SEND _____ OFFICIAL BEATLE WIGS
AT 2⁹⁹ EA. PLUS 51c SHIPPING CHARGES

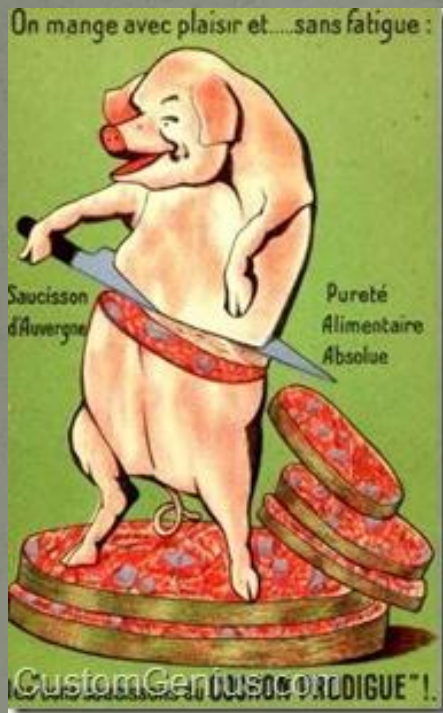
TOTAL **\$3.50** _____ COLOR CHOICE _____
NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ ZONE _____ STATE _____

CustomGenius.com

Galvenie jautājumi uz ko cenšas atbildēt reklāma :

- Kādas problēmas produkts var atrisināt?
- Kādas sajūtas rada prece?
- Kādas vajadzības pakalpojums var apmierināt?
- Kādus sapņus var piepildīt?
- Kā var izprast produkta īpašības?

20. Gadsimta 50., 60. 70. gadu reklāma

Masu patēriņš kļuva par nosacījumu daudzveidīgas reklāmas attīstībai, tā kļuva gan izsmalcināta, gan uzbrūkoša. Tika izmantoti daudzveidīgi paņēmieni, lai piesaistītu sabiedrības uzmanību. Līdzīgi paņēmieni, kādi tika izmantoti politiskajā propagandā.

- Apvērsuma organizētāji un ideologi allaž uzsvēra demokrātijas ēnas puses, dramatisējot sociālekonomisko un politisko situāciju Latvijā pirms 1934. gada 15. maija. Saskaņā ar viņu pieņēmumu pirms apvērsuma valstī valdīja haoss, sašķeltība, nespēja pieņemt svarīgus lēmumus, korupcija, kas bija noveduši Latviju bezdibeņa malā. Vietā režīms piedāvāja politisku un saimniecisku stabilitāti, lielāku valsts drošību un straujāku attīstību, nacionālo un sociālo taisnīgumu, latvietības uzvaru visās dzīves jomās.
- K. Ulmaņa autoritārās diktatūras seši gadi bija sarežģīti un pretrunīgi.

Efektīvi strādāja komunistiskā propaganda, reklamējot savu idejisko pārlicību daudzveidīgos objektos.

- Šī fotogrāfija parāda devītā Ķīnas komunistiskās partijas kongresa delegātus, kuri soļo garām savu skolotāju, pazīstamāko komunistu — Staļina, Ļeņina, Engelsa un Kārļa Marksa —, fotogrāfijām. Šie delegāti cieši turas pie savām mazajām sarkanajām grāmatiņām *Priekšsēdētāja Mao domām*.

НАРОД И АРМИЯ ЕДИНЫ!

МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРЫ
СССР
МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРЫ
АССР

**ВЫСТАВКА
ЛИТЕРАТУРЫ**

ВЫСТАВКА ОТКРЫТА С 12.00 ЧАСОВ
В ДОМЕ ДИРЕКТОРОВ УЛ. ДУРОВА

Padomju vara vērsās arī pret Latvijas kultūras dzīvi. Tieši kultūras darbiniekiem, pēc padomju varasvīru ieceres, bija jātop par padomju ieroci masu pāraudzinašanā. Mākslai vajadzēja slavēt J.Staļina vadonības kultu, šķiru cīņu un darbaļaužu internacionālismu. Latvijā parādījās primitīvas ārišķības - "sarkanie stūrīši", plakāti ielās, glaimojoši dzejoļi J.Staļinam un komunistiskajai partijai. Lai radošos māksliniekus un inteliģenci pakļautu kontrolei tika organizētas speciālas radošās savienības. To uzdevums bija diktēt māksliniekiem komunistiskās partijas prasības.

(G. Kurlovičs, A. Tomašūns. Latvijas vēsture. Okupācijas gadi.- R., 1998.- 90.-91.lpp.)

No LKP CK biroja 1969.g. 4. marta sēdes protokola

Vērst preses orgānu, izdevniecību, radio, televīzijas, kultūras un mākslas iestāžu vadītāju uzmanību uz to, ka viņi ir personīgi atbildīgi par publicēšanu presē, demonstrēšanai un publiskai izpildīšanai paredzēto materiālu idejiski politisko saturu.

LKP CK sekretārs A.Voss

(Okupācijas varu politika Latvijā. Dokumentu krāj.- R., 1999. - 252.lpp.)

3. UN 4. JULIJĀ
1948. G.

Visi

**DZIESMU
SVĒTKOS
LIEPĀJĀ**

SESTDIEN, 3. JULIJĀ
PLKST. 19⁰⁰
APVIENOTS BĒRNU,
SIEVIEŠU UN VĪRU
KORU KONCERTS

SVĒTDIEN, 4. JULIJĀ
PLKST. 14⁰⁰ PLKST. 19⁰⁰
APVIENOTO TAUTAS DEJU
UN FIZKULTURAS PULČU
PRIEKŠNESUMI APVIENOTO
JAUKTO KORU
KONCERTS

25. novembrī

beidzas parakste uz Ventspils pilsētas laikrakstu

„PADOMJU VENTA“

un arī uz pārējiem preses izdevumiem
1966. gadam.

PARSŪTĪJI

Ļeatiļec parakstīšanos uz pēdējām dienām!

Isdari to jau šodien!

III Paraksti jānosūta Preses aģentūras vadītājam, Ēģiptes
iela 23, un sabiedriskās preses izplatītāji darbu vietas.

ОМУ СТАЛИНУ, СЛАВА!

DZIESMĀM VIJOT ČINAS CELU
MŪSU TAUTA STAĻINAM IET LĪDZ

Efektīvi strādāja **komunistiskā propaganda**, reklamējot savu idejisko pārliecību daudzveidīgos objektos. Zinātnieku, sportistu, mākslinieku un citu profesiju **sasniegumu reklamēšana** tika izmantoti komunistiskās mācības apliecināšanai un piemērošanai.